

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 51-53 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
Барель 7-4125
УНСоюз: Барель 7-6337

Суддя Орест Бойчук призначений на омбудсмена провінції Саскачевану

Саскатун (КУК). — Останніми роками все більше осіб українського походження в Канаді проламує бар'єри упередження і пробивається на високі урядові пости. Таке збільшення участі українців у канадських політичних житті мабуть найбільш помітне у провінції Саскачеван. Тут за останніх 3-4 роки українці досягли таких важливих урядових і політичних посад: д-р С. Воробець — лйтенант-губернатор провінції; Роман Романюк — заступник прем'єра провінції і міністер юстиції; і Мисюк Черненко — президент Прогресивно-Консервативної Партії в Саскачевані.

Суддя Орест Бойчук

Найновішим досягненням, який можна вважати одним із важливіших здобутків української спільноти на канадській політичній арені вважають — це призначення судді Ореста Бойчука провінційною легіслатурою на пост омбудсмена Саскачевану.

Пост "омбудсмена", тобто свого роду посередника між урядовими установами і громадянами, є новою посадою в саскачеванському уряді, і суддя Бойчук, як перший омбудсмен, призначений на п'ятирічну каденцію. На своїй новій посаді суддя Бойчук уловлюватиме урядом розглядати скарги проти різних урядових агентств і установ, включно з міністерствами самого провінційного уряду. Рішення і рекомендації омбудсмена є обов'язковими для урядових установ, які можуть бути покликані омбудсменом до заплати відповідного відшкодування пошкодження громадянам.

Суддя Орест Бойчук, хоч і молодий віком, зате він лю-

Віцепрезидент Егню назвав "суцільною брехнею" підозріння в хабарництві

Вашингтон. — В середу 8 серпня д.р. віцепрезидент Спіро Егню виступив під час пресової конференції, передаваній телевізійними станціями, із рішучим запереченням ставлення йому звинувачень в одержуванні хабарів від урядових контракторів у Мериленді, називаючи ці звинувачення "суцільною брехнею". Під час цієї пресової конференції, скликаній в 40 годин після повідомлення, що федеральний суд розглядає справу цих підозрін, Егню заявив, що він не очікує постановлення його в стан обвинувачення і не думає ризикувати із свого становища — Віцепрезидента ЗСА.

Віцепрезидент Спіро Егню

Виступивши Егню у зв'язку з пресовими повідомленнями, що федеральні прокуратори розглядають тепер можливість зв'язку віцепрезидента Спіро Егню із порушенням кримінальних законів, які охоплюють хабарництво, конспірацію та податки. Виявилось, що кілька років тому, коли Егню займав різні урядові пости в стейті Мериленд, деякі інженери та архітектурні фірми Балтиморського округу давали повитом та стейтсмен урядовцям великі суми грошей в заміну за контракти. Кажуть, що частина цих гро-

шей йшла на передвиборчі кампанії цих урядовців, а частина йшла на звичайні особисті хабари. В той час Спіро Егню від 1962-го до 1966-го року був урядовцем Балтиморського повіту, а від 1967-го до 1969-го року губернатором стейту Мериленд. Федеральне слідство має за мету розглянути вістки, за якими Егню протягом 7 років мав ніби діставати по 1,000 доларів тижнево від інженерних і архітектурних фірм, а в 1970-му або 1971-му році, коли Егню вже був віцепрезидентом, він ніби мав дістати одноразово виплату в сумі 50,000 доларів.

Президент Ніксон планує якнайскоріше закінчити урядову контролю над економікою ЗСА

Вашингтон. — У середу, 8-го серпня, економічні доповідники президента Ніксона заявили, що Вільям Дімпі планує якнайскоріше закінчити всі урядові контролі над платіями та цінами, правдоподібно з кінцем 1973-го року, та повернути американській економіці базу "вільного ринку". Один представник Вільяму Дімпі заявив, що контролі, які були встановлені так званою "4-ю фазою" економічної програми президента Ніксона, будуть поступово ліквідуватися, а інфляція буде контролюватися іншими способами, наприклад, збільшенням виробництва різних продуктів, особливо харчових продуктів. Заяви в справі планів закінчення у-

Жоресові Медведєву відібрали паспорт і позбавили його советського громадянства

Лондон. — Советський на-уковець в ділянці генетики й автор дисидентських писемь Жорес Медведєв, який одержав був дозвіл виїхати з Советського Союзу до Англії на один рік для праці в британському Національному Інституті Медичних Дослідів, був викликаний у вівторок 7 серпня ц. р. до советської амбасаді в Лондоні, де йому забрали паспорт і подали до відома, що президія Верховної Ради СССР вирішила дня 16 липня позбавити його советського громадянства з огляду на його діяльність. Відбулася процедура в притаманній для методів советського КІВ спосіб. Найперше, в понеділок 6 серпня ц. р., Жорес Медведєв викликав до советської амбасаді нібито в справі поданого ним прохання про дозвіл виїхати на короткі відвідини до Каліфорнії і заявили, що справа буде поладжена позитивно і попросили, щоб він прийшов із своїм паспортом. Прибулому зараз же на другий день, у вівторок 7 серпня, Жоресові Медведєву паспорт відібрали і сповісти-

Апеляційний суд уневажнив рішення окружного суду про припинення бомбардування Намбоджі

Нью-Йорк. — У зв'язку з судовою акцією члена Конгресу Слісаветі Голтман і іншим окружного федерального судді Орріна Джа-25 липня, у висліді чого ЗСА мали б негайно припинити бомбардування в Камбоджі, справа знайшлася перед Апеляційним судом, який розглянув апеляцію федерального уряду 8 серпня і уневажнив вирок окружного суду. Голтман заявив, що вона передає справу на розгляд Найвищого Суду. Як відомо, згідно з компромісним рішенням Конгресу на основі узгодження з президентом Ніксоном, американське бомбардування в Камбоджі має закінчитися 15-го серпня. Якщо б Уряд визнав за необхідне продовжувати в Камбоджі збройні акції, то мусить дістати на це згоду Конгресу. Згідно з інформацією з Пентагону, бомбардування комуністичних позицій в Камбоджі в останніх днях посилилися. Бої урядових військ з комуністичними партизанами проходять в районі столиці Пном Пенг, яку комуністи оточили.

Матвієві Ностишинові, поетові, української імміграції в ЗСА, сповнилося 85 років

Нью-Йорк. — Відомий широким, починаючи ще з першої половини 1920-их років читачам "Свободи" і її календарів своїми віршами на патріотичні й актуальні злочоднені теми поет Матвій Костишин відзначає цієї п'ятниці, 10 серпня, вісімдесят і п'ять років свого життя і 60-річчя свого перебування на американській землі. Народжений 10 серпня 1888 року в селі Легова, Рогатинського повіту, в Західній Україні, Матвій Костишин вже з молодих років був свідомим українцем й активно працював в культурно-освітньому житті свого села, здобуваючи водночас самотужки знання й освіту з допомогою читання українських книжок, журналів і газет. Відбувши військову службу в австрійській армії, емігрував 1913 року спочатку до Канади, де працював, як робітник, і згодом до ЗСА. Перші свої вірші надрукував 1918 року і після переїзду до ЗСА почав співпрацювати у "Свободі" й у її видавництві, зміцнюючи в них свої вірші. Ставши членом Українського Народного Союзу, протягом 43 років був секретарем 160-го

Матвій Костишин

Відділу УНСоюзу і його делегатом на XIX Конвенцію УНСоюзу, яка відбулася у Вашингтоні. Під час цієї Конвенції була прийнята й висловлена окрема подяка Матвієві Костишину за те, що своїми патріотично-виховними віршами спричиняв видатно до поширення Українського Народного Союзу і до скріплення національної свідомості української заробіткової імміграції. 85-літній сьогодні Матвій Костишин живе на пенсії в Ліндгурсі, Н.І. Сип його Володимир активний в американському житті.

Ярема Таурицький — голова ТУСМ Аргентини, на відвідини у ЗСА

Нью-Йорк. — До ЗСА прибув голова Крайової управи Товариства Української Студентської Молоді ім. Міхновського в Аргентині д-р Ярема Таурицький, який є в дорозі до Торонта, Канада, де небагато має відбутися конгрес ЦЕСУС'у. Користуючись зі свого побуту в ЗСА, д-р Я. Таурицький 8 серпня відвідав редакцію "Свободи" і при цій нагоді ширше поінформував про життя української громади в Аргентині та про працю тамтешнього ТУСМ. Д-р Таурицький є також секретарем управи Товариства "Прогрес" і приймає активну участь у місцевому громадському житті. В Аргентині якраз тепер підготовляються загальні збори Української Центральної Репрезентації. Коли йдеться про ТУСМ, то його праця зосереджується в Буенос Айресі, де осередок на-

Появилася нова книжка Анатолія Камінського про динаміку визвольної боротьби

Нью-Йорк. — У видавництві "Сучасність" вийшла друком, як 31-а книжка виданої ним Суспільно-Політичної Бібліотеки, п.н. "Динаміка визвольної боротьби" нова праця відомого українського емігрантського публіциста, співробітника "Прологу" і члена редакційної колегії "Українського Самоствитника" Анатолія Камінського. В десяті розділах цієї праці автор займається проблемами змісту, стратегії і тактики українського визвольного руху під сучасну пору із розглядом окремих факторів визвольної політики, в тому таких, як колективність національної свідомості і власної філософії національного буття, ролі різних еволюційних і революційних форм боротьби, можливості підпільних організацій форм боротьби в умовах російського тоталітаризму тощо. Окремий розділ присвячений ставленню українців до української політики в відношенні до Росії й росіян. В дальших розділах розглядає автор різні школи марксистського думання і його зрізнення під сучасну пору та справу майбутнього українського демократичного політизму. Книжка Анатолія Камінського "Динаміка визвольної боротьби" є третьою із його політично-публіцистичних праць. Перша із них "На новому етапі" була опублікована у в-ві "Пролог" 1965 року і друга п.н. "За сучасну концепцію української революції" появилася у видавництві "Сучасність" 1970 року. Нарховує нова книжка 236 сторінок. Замовляти можна на адресу: G. Lopatynski, 875 West End Ave., Apt. 14B, New York, N.Y. 10025. Ціна 4.90 дол.

В Гімлі почав працю літній табір для навчання української мови

Гімлі, Манітоба. — 7 серпня тут почався державний літній табір для навчання української мови у Манітобі. Табір відкрито під управлінням Департаменту Туризму, Розваг та Культурних справ Манітоби при активній співпраці Комітету Українців Канади, який переніс на себе обов'язок закупити підручники та інші шкільні матеріали на суму 1,000 дол. Співспонсором є Український Відділ Об'єднання Державних Учителів Модерних Мов. Керівником табору є Надія Костишин.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ВІЛІЯМ РОДЖЕРС заявив, що існує конкретна потреба перевести реформу способів фінансування виборчих кампаній, бо теперішня система може навіть чесно особу допровадити до корупції. Виступаючи перед групою студентів, Роджерс запропонував, щоб всі пожертви на виборчі кампанії, крім дуже малих, були злочинними, а не готівкою. Він також заявив, що було встановлено обмеження на суму, яку може пожертвувати особа, та щоб були встановлені суворі кари за порушення правил, які охоплюють фінансування виборчих кампаній.

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ ЕНЕРГІЇ затвердила підвишку на ціни природного газу, який добувають у південно-західному Техасі та південно-східному Нью-Мексико. Ціни на газ з тої околиці зростуть удвоє. Ціни на газ зобутий в інших частинах Америки більшаються на 50 відсотків. Можна сподіватися, що власники приватних домів, які живлять природний газ для опріявання чи для варення, будуть незабаром платити багато вищі рахунки.

СЕНАТОР ГОБЕРТ ГОМФРІ заявив, що Ватергейтська афера не запевняє, що наступні президентські вибори виграє кандидат Демократичної партії. Гомфрі, який три рази кандидував на пост президента, сказав, що вислід виборів у 1976-му році буде більше залежати від самих демократів, ніж від того, до якої міри виборці будуть пов'язувати Ватергейтську аферу з Республіканською партією.

ЯПОНСЬКИЙ УРАД ОГОЛОСИВ, що призначає для 10-ох американських університетів по одному мільйоні доларів на встановлення кафедр японських студій та на стипендії. Університети, які мають дістати ці пожертви є: Гарвардський, Сітський, Принстонський, Колумбійський, Каліфорнійський в Берклі, Чикагівський, Гавайський, Мічиганський, Стенфордський та Вашингтонський в місті Сіателі.

ПРАЦІВНИКИ ЕФ-БІ-АЙ підтвердили, що вони переводять слідство фінансових аспектів виборчої кампанії сенатора Джорджа МакГоверна, який в 1972-му році був демократичним кандидатом на пост президента. Працівники ЕФ-БІ-АЙ переглядали рекорди фінансових контрибуцій, які знаходяться в Гардфолді, Коннектикут. Не відомо, чи подібні слідства переводяться в інших стейтах, як також не відомо, чому ЕФ-БІ-АЙ переводить це слідство. Працівники ЕФ-БІ-АЙ тільки заявили, що вони ведуть слідство на прохання спеціального прокуратора Арчіболда Кокса, який розглядає кримінальні аспекти Ватергейтської афери.

АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ, сприяючи масакри на летовищі в Атегах, зізнали під час переслухання, що вони планували вчинити масакру серед пасажирів літака ТВА 806, що його лет був визначений на Тель Авів, але домислилися і почали кидати гранати і стріляти в пасажирів літака ТВА 881, який мав відлітати до Нью-Йорку. Внаслідок масакри загинули три особи, в тому числі двоє американців і 55 було поранених. Терористи призналися, що вони є членами організації "Чорний Вересень" і діяли з наказу її керівництва. Після переслухання в суді, у вівторок 7 серпня, обидва терористи Шафік аль Аїд та Талал Кіатунджі, були поставлені в стан обвинувачення за "намірене вбивство особливо однією особою". За адисненні ними злочин обом загрожує кара смерті.

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦОРИСТИ, ТРИЗУБИ НА ІХ ЖУПАНАХ ТА ІХ ЗАКЛИК: "ЗВІЛЬНІТЬ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ!" НАФТАОНАЛІВНИЙ КОРАБЕЛЬ В ЗСА

Кендес, Н. Дж. На радість одних і констернацію інших як несподіванка для всіх перший із фільмів советських нафтоналівних кораблів, які доставляють арабську нафту, зустрів в Америці виступ українських танцюристів, славних уже із своїх багатьох виступів на українських, американських та міжнародних сценах братів Романа і Левка Строцьких, золоті тризуби на їхніх червоних козацьких жупанах, підперезаних чорними поясами на знак жалоби у 40-річчя голодової облоги України, два їхні козацькі танці та заклик: "Звільніть українських і жидівських політичних в'язнів"! Подія трапилася минулого понеділка, 6-го серпня, як до порту в Балтиморі. Проте, на будь-яку зміну в програмі вже було запізно і наші танцюристи, після першого "Козачка", в якому вони виступають в жупанах із нашитими на них золотими тризубами, проголосили до мікрофону свій заклик: Звільніть українських і жидівських політичних в'язнів! "Треба було бачити міни советських моряків, як вони побачили Тризуби на наших жупанах!" — оповідають Роман і Левко. "Деякі з них мали усмішки від вуха до вуха, деякі із старшин по-українськи, але всі одлескували наш виступ". Чи ця демонстрація може пошкодити їхній кар'єрі? Очевидно, що вона була темою дальших розмов, але такі культурні демонстрації, що не порушують законів країни, мають серед американців повне зрозуміння. Фрагменти виступу братів Строцьких на чердаку советського корабля були опісля передані на телевізії у Філадельфії. Іх виступ свідчить, що може бути і "один у полі воєн".

Левко і Роман Строцькі у своїх костюмах

СВОВОДА

FOUNDED 1983

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$24.00, на пів року — \$12.50, на 3 місяці — \$6.50. Для членів УНСовою 55¢ м.к. За кошту аміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляються на "Свободу".

Статті і дописи, підписані авторами, не можуть відкликати поглядом Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задовільну коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

Давфінський приклад

У 1964 році, коли вперше виринула думка про те, щоб організувати в Давфіні щорічні українські національні фестивалі, ніхто точно не уявляв собі, що власною собою такого роду фестивалі мали б представляти. До речі, навіть сама ідея зродилася не в колах культурних працівників, а серед бізнесових кіл, які, розглядаючи питання розвитку туризму в Манітобі, прийшли до висновку, що такі імпреси можуть мати чималу аттракційну силу. Восьмірічний досвід показав, що розрахунки були правильні, і сьогодні ніхто не сумнівається в доцільності влаштування таких фестивалів, які набрали загальноукраїнського характеру і навіть знайшли відгомін поза межами Канади, у першій мірі в ЗСА.

Надсилаючи привітання Восьмому Українському Національному Фестивалю Канади, прем'єр-міністр П'єр Трюдо звернув увагу на особливу важливість його культурного аспекту. Хто мав змогу побувати бодай на одному такому фестивалі, той мусить згодитися з цією думкою. Поза всяким сумнівом давфінський фестиваль давно вже переріс межі міської чи навіть провінційної імпреси і став загальноукраїнською цінністю з двох засадничих причин: поперше — він перетворився на місце зустрічі багатьох тисяч українців з різних частин великої країни, а останню також із ЗСА, і подруге — він став форумом, на якому у максимальному засягу може виявитися багатство української національної культури як на сучасному етапі, так і в історичному аспекті.

У першому випадку ми створюємо і розбудовуємо передумови для втримання й закріплення якнайтісніших контактів між українською спільнотою на Північноамериканському континенті. В другому випадку українські мистецькі ансамблі різних родів і окремі мистці мають змогу не тільки сконфронтувати свої сили, але й демонструвати свої досягнення, своє вміння і мистецтво багатотисячним масам, що, як виразно виявляють давфінські фестивалі, прагнуть таких зустрічей із своїм мистецьким світом.

Про виняткову важливість культури в нашій дійсності не приходиться говорити. Можна б навіть поставити тезу про те, що від того, якою буде наша культура щодо своєї якості і глибини охоплення нас у країнах нашої поселення, залежатиме наше майбутнє. Давфінські фестивалі доказали, що українські культурні цінності знаходять незвичайно живий відгомін серед тих народжених поколінь. І йдеться тут не тільки про плекання т. зв. традиційних цінностей, але також про їх розвиток та про творення нових. Молоді українські мистці, автори, композитори, хореографи, які народилися й виросли поза межами України, не живуть тільки минулим, а, як це ми бачили недавно в Давфіні, додають своє власне, нове, переусвідомлюють минуле, впливають в нього новий зміст. З другого боку, позитивна реакція загалу на це "нове" змушує нас оптимістично дивитися на майбутнє української культури в діаспорі.

Восьмірічний досвід канадського Давфіню треба докладно вивчити, проаналізувати і практично застосовувати в інших країнах, зокрема в ЗСА. Добре розплановані і щорічно переопрацьовані такого роду культурні фестивалі можуть бути вирішальним чинником на шляху збереження нашої національної ідентичності у країнах нашої поселення.

Власне це наше самозбереження в Новому Світі було спонукою і метою створення Українського Народного Союзу вісімдесят років тому і вислання тодішнього редактора "Свободи" о. Нестора Дмитрова для зв'язку з нашими поселенцями в Манітобі, що й відмічуються тепер щорічні фестивалі.

Давфінський фестиваль, який за вісім років розвинувся в одну з найбільших загальноукраїнських і загальнонаціональних імпрес, дає добрий приклад, як можна "встати і бути порохом". Це повинні б взяти собі до серця також українці в ЗСА, маючи на увазі також і те, що вже тепер Америка та всі її етнічні групи пригортаються до відзначення 200-річчя Американської Незалежності в 1976-му році, що для таких і подібних імпрес дасть окрему добру нагоду.

П. Феденко

ШЕЛЕСТОВІ „ПОМИЛКИ“

Мюнхен. — Так минає слава цього світу: ще недавно був він у перших рядах „сортанників“ (не пригадувати, чи так), а тепер перебуває десь у забутті й несправді, бо недавній його „сортанник“ в Україні знаходять все нові „ухили“ в діяльності свого недавнього першого секретаря.

Ніколи й не снилося мені, що доведеться брати в оборону Шелестів проти напасті, яка впадала на його голову, як грим з ясного неба. Надто далекий він мені, як продукт партійного комуністичного апарату, створеного Леніном і адосконаленого Сталіном.

Про дух того апарату згадав Християн Раковський, болгаро-румунський комуніст, що був з доручення Леніна „прем'єром“ України від 1919-го до кінця 1923 р. в Харкові. Потім Раковський призначено бути озвещеним послом у Лондоні в Парижі. Про розмову з Раковським — дипломатом писав міністер французького уряду де Монзі у споминах, виданих перед Другою світовою війною.

Де Монзі вчився разом з Раковським в університеті в Монпельє і при зустрічі з ним у Парижі спитав, як він попав у компанію і чому мусить виконувати часті безглузді накази московських вождів. Раковський пояснив своєму французькому приятелю, що в компанії йде послуху (дисципліна), як було свого часу в Ордені Св. Іоанна. Ще й другу несласну традицію з минулих часів перейняв апарат російської компартії, а саме із звичаїв царського департаменту: „У мене той тільки вельможа, на кого я дивлюсь, і лише доти, доки я на нього дивлюсь“ (цар Павло I, 1796-1801).

На П. Шелестів перестав дивитися ласкавим оком генеральний секретар Брежнєв, і це спричинило кінець політичної кар'єри намісника Москви в Україні.

Як вишкolenий адміністратор — апаратник Шелест мусів виконувати все, що веліла Москва і в промовях агітував за „навіки разом“ з Росією та громиз „буржуазних націоналістів“, що хочуть жити з Росією „нарізно“. Але, мабуть, і Шелестові нарешті остогидло від низькопоклонства перед „старшим братом“, що в комуністичній пропаганді підвищений на рівень „геррен-фольку“ (народу папів), як було за владі Гітлера в Німеччині.

Можливо прочитав Шелест, відпочиваючи на своїй „дачі“, „Тараса Бульбу“ Гоголя, де автор прославив лицарську відвагу українських козаків, і може в душі Шелестів пробудилася національна гордість: мовляв, українці не гірші за інших і не мають потреби шукати зразків у „старшого брата“. Про любов українського народу до волі, про боротьбу

за вільність написав Шелест у своїй книжці „Україна наша радянська“. У цій книжці згадав Шелест похвално і про Січ Запорізьку. Хоч не все діялось на Січі ідеально, але ідея свободи стояла між запорожцями дуже високо. І ні одна подія не знайшла в українському народі такого голосного відгуків, як руїна Січі московським військом 1775 року.

Ой летіла бомба
З московського поля
Та й на Січ впала.
Хоч пропало Запорозжя,
Та не пропала слава...

Ця пісня пролунала на всій Україні, нагадувала всім світові, що слава боротьби за волю не вмире.

Шелест у своїй книжці писав, що треба шанувати українську мову й пісню. Писав також про розвиток господарства в Україні, але не згадав допомогти „старшого брата“.

Це все записав Шелестові в Москві в „граматку“, бо озвірілий московський пошлізм не терпить „місцевого патріотизму“ — українського, литовського, киргизького і т. д. Патріотизм мусить бути „совєстський“ (це псевдонім російський).

Чи мав рацію Шелест, згадуючи українські традиції вільності? Глянемо в історію. В переговорах з московським урядом в XVII віці представники козацької України постійно домагалися від Москви: „Вільностей не порушати!“ Про глибоку любов до волі писав знаменитий учений і поет архієпископ Лазар Баранович до царя Олексія: „Род свій, нас же свободи хочеть“ (Це той народ, що хоче свободи).

І, поповнивши в неволю інтригами Москви й Варшави, що розділили територію України по лінії Дніпра договором 1667 р. в Андрусові, українці не зрелися свого права бути вільним народом. Поет Пушкін, хоч був противником українського „сепаратизму“, все ж умів правильно оцінити прямишування у к раїнського народу до свободи. Він переклав думку українську про волю в поезії „Полтава“:

Вез милої вольности
и славы
Давно клонили мы главы
Под покровительством
Варшавы.
Под самовластием Москвы.
Но независимой державой
Украине быть давно пора...

Навіть у тих українців, що стали російськими письменниками, стійкою прикрасою було чуття протесту проти поневолення нашого народу: Василь Капніст написав сатиру — „Оду на рабство“. То був протест проти указу цариці Катерини р. 1783, що і зробив українських селян кріпаками.

Є велика сила історичних документів, що свід-

Любов Колеснік

РІЗНИМИ ДОРОГАМИ ДО ОДНОЇ МЕТИ

Молодь — це беззастановний, гін до наслідків, творчості, росту, це безупинне шукання правдивих доріг, це формування характерів, крутіння відчужень і настрів — це пошук, але й постійне кристалізування світоглядів. Це — „Терпіння молодого Вертера“ Гете, лірика раннього Тичини, самодисципліна Де-мостена і лет Ікара...

Звичайно молоді хочуть проявляти себе революційно, не розв'язуванням гордіських вузлів, але гострим і радикальним їх розтинанням навіть ціною життя. Колись у Галичині це проявлялось масово у формі підпільної боротьби й створювало ідеалістичний світогляд.

Але як рості молоді тут, як наповняється близьким нам світоглядом? У нас приходить все просто й органічно, бо черпали ми свої сили із материни. Суцільне життя різних верств населення в селах, містечках та містах і багатогранність індивідуальностей розвивали національну культуру, давали почин для творчості. А тут немає ані загального й спонтанного зриву до праці, ані чітко визначеного руху.

Наша молоді не хоче жити „фата морганами“, а домагається конкретних фактів і дій. Вона хоче знати, куди стелиться її дорога і як будувати далі життя. Велика частина нашої молоді, яка включилася в організацію СУМА, Пласту чи студентські, але не доходячи зрілого віку, в значній мірі розпливається. Багатох манить загальноамериканське русло, яким можуть випливати вони у ширший світ, поза наш острів.

І тут зустрічаються вони з модернізмом, завалимим гаслами „гігієні“, і дехто, на жаль, включається до тієї громади нероб і провідників. Для них це світ окремих мішій, надиханий емоціями, боротьбою проти застарілих форм, проти „естаблішменту“, з широким діалектичним думом. Але здебільшого „гігієнізм“ нашої молоді обмежується вільнодумними фразами, збірними „гігієністичними“ слуханнями „рок енд ролу“, хоч згодом і це захоплення згасає.

Частіше про любов нашого народу до свободи. Згадав мені цікавий документ — договір українського уряду з Швецією, підписаний 27 жовтня 1657 року. Там написано, що Україна — це „народ вільний, нікому не підлеглий“ (gens libera, nulli subiecta). Тоді латина була мовою дипломатів.

Нині за ці „гріхи предків“, що прямили до свободи й незалежності, показав Петра Шелестів: він мав необережність похвалити любов українського народу до свободи в такому режимі, де папуз „нехотує“ (безвихідне „рабство“). („Історія Русів“).

Молоді, а якому це не було б історично, прагне самовияву і шукає нових ідей. Летять вони часами, як кетли на ілюзорне, ніби ідеалістичне світло, але, відчувши, що воно чуже для неї, звертають. Перемагає здоровий глузд. А деякі, хоч не схвалюють „гігієністичного“ способу життя, не признаються до цього, щоб не дратувати згрішної назви „ексверс“. Інші зуміли наперекір старшим ідуть в інших, як йні батьки, на прямих, мовляв, прямиють за духом часу...

Молоді завжди шукає авторитета чи героя, щоб наслідувати його. У своїй дорозі це куди легше, бо тут сторіччями витворюються авторитетні-првідники. Крайня частина молоді державного народу має змогу набирати щораз нових сил із джерел тривалого суспільного процесу і збагачувати ті джерела своєю працею. У неї сторіччями витворюються своїбачний дух, самодисципліна і об'єктивна оцінка вартості кожної одиниці.

У нас на еміграції спостерігаємо роздріблення духовних вартостей, розщеплення суцільного погляду на життя, а в діях — брак політичної завершеності. Представники старшого покоління, яке й досі сповняє ностальгією, один по одному зникають або пристосовуються до обставин і, насичившись добробутом, драматують, або забувши свої колишні ідеалістичні прагнення, налячують їх „нісенітницями“. Залишилася невелика група старших людей, які не можуть жити інакше, як в тісному контакті з рідною громадою, виховуючи дітей і молоді в українському дусі.

Теперішню молоді особливі притягають люди з артистичного світу. Зближення молоді з малайрами і письменниками могло б сприяти їй у знайденні правильної дороги, допомогти у їхньому національному збереженні.

Є ще один чинник, що формує думки і напрями у нашої молоді. У шуканні нових доріг вона звертає свій погляд на материк, в Україну. Звідти приходить завалина поезія, література, есеї, проникають вістки про Чорновола, Мороза. Молоді захоплюються ними, створюють з них своїх героїв і авторитетів. Відомо, що наша молоді, на жаль, чимраз менше говорить українською мовою, пояснюючи це тим, що неконечно вживати тієї мови, щоб бути патріотом, хоч акра мови — це живий і необхідний елемент, потрібний для інтелектуального росту людини і народу.

І це якраз тепер починають пізнавати наші молоді люди, що відідувають Україну. Чуючи в Києві переважну російську мову, вони обурюються і на знак протесту вживають зумисне тільки української мови. А повернувшись додому виходять на ту дорогу, якої не зуміли показати їм батьки. І поволі їхні душі сповнюються наці-

Лука Лупі

3 НОВИХ ВИДАНЬ

Едвард Козак. ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ. Видання „Лис Микита“, Детройт, 1973, ст. 224. (Обкладинка — автора, що не зазначено).

Едвард Козак уважав „книжну легітимізацію дія письменника“, якою на основі цієї легітимізації впускають в літературу. Треба тут з примісткою ствердити, що Козаківська книжка про Гриця Зозулю — це переможний і тріумфальний його вхід в українську літературу у вільному світі. Гумористичний персонаж Гриць Зозуля з'являється в журналі „Лис Микита“ від 1948 р. у формі листів до „Чесної еліти“. Широко признається, що аж поява цих „листів“ в окремій книжці показує на повний зріст їх автора як письменника — сатирика й гумориста, якому належить

ональному гордістю. Вони бо власними руками торкнулись ран нашої обомсочуваного народу. Вони, радійши, розповідають: „А в Києві студенти традиційно збираються біля пам'ятника Шевченкові, хоч пам'ятник і розгнаний. А Львів так держиться і під час Різдвяних свят співають там наші хлопці й дівчата на вулиці під ялинкою колядок, хоч декого з них арештували!“ Наші молоді подобаються патетичними барвами розмалюваних будинків в Києві, подобаються Києво-Печерським Лавра і Хрещатик, але божко торкаються на селах їхніх серцях хати під молами стріхами, убого відягнені колоспіння і жінки, що мусять виконувати мужеську роботу. Вони признають, що там, в Україні, більше часу на товариське життя, на вулицях і в пізній порі багато прохочих — чути їхні голоси та спів.

Там уперше в своєму житті зустрічаються вони з родичами своїх батьків, привітними і приязними. Але турбує нашу молоді, що на Україні багато-хто з наших людей, прагнучи до сякого-такого добробуту, затрачують свою духовність, мріють лише про власну „машину“, власний дім, краще становище і залюбки про це говорять. Там таке саме лихо вікорності, як і у нас, в Америці — кажуть. Це раз відділяють Україну вони хочуть, але там залишається — ні. Бо не хочуть жити в постійній тривозі, в атмосфері фальшу, в силу накиненого народові „царстві соціалізму“.

Росте серед нас зовсім окремий покоління, яке воле бачити наше минуле без зайвих сантиментальних домішок. Часами ставлять вони до своїх батьків критично, бажаччи будувати майбутнє по своїй улюблени. Спочатку захоплена космополітизмом, тепер, пізнавши його, відвертається від нього. У неї наростає стремління до рідних клінків тому, що вона... преречена жити таким, а не іншим життям.

Здається, мало є таких читачів „Свободи“, які досі не читали хоча б одного числа „Лиса Микита“ і не бачили там листа Гриця Зозулі до „Чесної еліти“. Та в цій книжці читач знайде цілу філософію цього сільського мудрагеля, бо автор дав цілий фейлетон під загальною назвою „Гриць Зозуля, що він за один і звідки він, ваявся“. Гриць хотів до читальні „Просвіти“, його жінка не була з того задоволення. Як прийшла вістка, що „комуна йде! Монголія, Сибірія, Ашкорія!“ Гриць каже жінці, що треба втікати, а вона не хоче.

— „Куди на зломане голови поїдемо? Ліпше на тот час десь заховати си.“
— Угу! Таких псів мають, жи йно даст понохати про токул з Читальні, то зараз вінохают дальні видлі.
— То тра їхати?
— Абсолютно!
— А як си не гаджеш! А як же даше мус, то хоч ми пібні, абим знала, жи не іду добровольно...
— Вібю та дещо по дорозі, бо тепер да того нема часу“.

В книжці 106 фейлетонів і гуморесок, прикрашених сотнями ілюстрацій. Крім цього 22 цілосторінкові ілюстрації до типів галицького села. Ось один підпис — пояснення до ілюстрації „Дзяммайд“:

„Дзяммайд були всюди. То так, жи — недовидя, недоумав, забув си, запізнав, не гадав або не дочув.“
Ніс у мішку овес, недовидя, жи мішок дзерзаний і не знав, що спле си, ба й не відчув, жи мішок став легший, аж овес виснався си увесь, тоди спаметав си і вибив жінку за то, жи не виділа.

Дзяммайд сьогодні тих нема в браку. Найважніший сидет дещо на самій горі і фрут кажут єди: жи не превиділи...“
Не можна оповідати про книжку „Гриць Зозуля“. Її треба прочитати, що хоче пізнати Грицьову філософію та забути про свої турботи...

На обкладинці „Нових Днів“ де надрукована ця стаття п. Г. Костюка, вище на цілу сторінку фотографію Головного Отамана, а на другій сторінці обкладинки текст: „С. В. Петлюра. Фото було зроблено за кілька днів до підступного убивства“.

(Далі буде)

тривке місце у вільній українській літературі.

Гриць Зозуля за наміром автора „має“ бути уособленням „хлоспської філософії“, чи, як дехто з нас називає, „хлоспського розуму“. Автор тут уперше вніс справу тієї мови, якою філософує його п. е. р. е. о. наж Гриць, розглядаючи наші громадські, політичні та побутові справи. Автор заявляє, що мова Гриця Зозулі — це не майдний діалект, бо це „подекуди тільки жарт“.

Автор вибрав собі саме таку мову, бо „гумор шукає не раз якогось іншого способу вислову, який-сь мовної „коронки“, на якій він виявляється більш „кольторитно“. Автор знає, що деякі наші письменники й автори пробували вживати „хлоспської мови“, ілччи її ліній вульгарності і неестетичного спростачення, що не дало мистецького обсягу, тільки було немов наміском над мовою селян. Автор пише: „На скільки йому пощастило найти в мовній скарбниці народу нові засоби і можливості для створення власного мовного жанру, нехай осудять читачі“. І вони осудили, бо „Лис Микита“ виходить від 1948 р. і втілюється прихильністю численних читачів, які люблять Гриця Зозулю...

В книзі „Гриць Зозуля“ вміщені „давніші, вже друковані матеріали і нові, перероблені й перераховані з „листів“ на гуморески і фейлетони“, чим надав їм автор більшої літературної вартості. Треба зазначити, що на кожній сторінці найменш одна ілюстрація, а на деяких їх кілька. Автор дає різноманітні дотепи до 22 односторінкових ілюстрацій із його серії „Типи галицького села“ з поясненнями до них того ж таки... Гриця Зозулі. Ось деякі підписи під цими цілосторінковими ілюстраціями: бульбачи, сиромудрі, галайки, байчальні, чічкари, вітрогоки, дзяммайд, мамонники.

Здається, мало є таких читачів „Свободи“, які досі не читали хоча б одного числа „Лиса Микита“ і не бачили там листа Гриця Зозулі до „Чесної еліти“. Та в цій книжці читач знайде цілу філософію цього сільського мудрагеля, бо автор дав цілий фейлетон під загальною назвою „Гриць Зозуля, що він за один і звідки він, ваявся“. Гриць хотів до читальні „Просвіти“, його жінка не була з того задоволення. Як прийшла вістка, що „комуна йде! Монголія, Сибірія, Ашкорія!“ Гриць каже жінці, що треба втікати, а вона не хоче.

— „Куди на зломане голови поїдемо? Ліпше на тот час десь заховати си.“
— Угу! Таких псів мають, жи йно даст понохати про токул з Читальні, то зараз вінохают дальні видлі.
— То тра їхати?
— Абсолютно!
— А як си не гаджеш! А як же даше мус, то хоч ми пібні, абим знала, жи не іду добровольно...
— Вібю та дещо по дорозі, бо тепер да того нема часу“.

В книжці 106 фейлетонів і гуморесок, прикрашених сотнями ілюстрацій. Крім цього 22 цілосторінкові ілюстрації до типів галицького села. Ось один підпис — пояснення до ілюстрації „Дзяммайд“:

„Дзяммайд були всюди. То так, жи — недовидя, недоумав, забув си, запізнав, не гадав або не дочув.“
Ніс у мішку овес, недовидя, жи мішок дзерзаний і не знав, що спле си, ба й не відчув, жи мішок став легший, аж овес виснався си увесь, тоди спаметав си і вибив жінку за то, жи не виділа.

Дзяммайд сьогодні тих нема в браку. Найважніший сидет дещо на самій горі і фрут кажут єди: жи не превиділи...“
Не можна оповідати про книжку „Гриць Зозуля“. Її треба прочитати, що хоче пізнати Грицьову філософію та забути про свої турботи...

На обкладинці „Нових Днів“ де надрукована ця стаття п. Г. Костюка, вище на цілу сторінку фотографію Головного Отамана, а на другій сторінці обкладинки текст: „С. В. Петлюра. Фото було зроблено за кілька днів до підступного убивства“.

(Закінчення на стор. 4-й)

В. Давиденко

І ЗНОВУ ВИННИЧЕНКО...

(Відповідь п. Г. Костюкові)

(3)

Ген. Капустянський у своїй книжці „Похід українських армій на Київ-Одесу в 1919 році“ (ч. I-II, ст. 10) пише: „Винниченко, який схилився все більше й більше до комуністичних ідей... відмовився від Директорії. Він вирушив на Захід, щоб у холодоку затишного кабінету зорити за гарячими подіями на Україні і гостро, злісно-талановито їх критикувати, а також своїми творами підготувати собі шляхи на совєтську Україну“.

Врешті сам Винниченко у своїй книжці „Відродження нації“ (т. III, ст. 134), заперечуючи п. Г. Костюка, заявляє: „Я ще в Фастові поставив перед Директорією питання про прийняття системи совєтської влади в Україні“.

Отже, зовсім не був це „од-

ного війська! — було негативне. Це річ загальновідомо. „Ініціатором“ творення війська став він аж тоді, коли вирішив, з допомогою московських большевиків, у змові з Мануїльським, валити владу гетьмана Скоропадського. І в згаданій вище книжці Ген. Капустянський пише (т. I і II, ст. 10): „Соціалістично-революційні хотіли утворити міліцію, а не постійну регулярну армію“.

Соціал-демократи на чолі з Винниченком не думали інакше, бо мріяли передусім про „світову революцію“ і вірили в „солідарність міжнародного пролетаріату“, зокрема російського, що його представляла російська компартія на чолі з Леніном.

Винниченко не раз похвалювався, що він був автором IV Універсалу Центральної Ради, а в цьому ж таки Універсалі поставлено наголос не на війську, а на „народну міліцію“, яка має „служити обороні робочого людю“ після того, „коли наші воєнки вернуться додому...“ Однак погодившись на організацію українського війська, він зажадав створити при якому „Інститут політичних комісарів“, чи пак політкомів, про-

ти чого заперечував Симон Петлюра. З мемуарної літератури відомо, який розлад внесли в своїй більшості ці інспектори — політичні комісари у військо, часто перепросячуючи на себе компетенції командирів.

Пан Г. Костюк пише, що коли Винниченко „на доручення Українського Національного Союзу очолив Директорію, то, щоб надати їй життєвої сили, насамперед вирішив дві справи: перше — домовився з командиром Корпусу Січових Стрільців полк. Коноваленком про цілковиту підтримку і спільну акцію“, і друге — запропонував у членів Директорії кандидатуру С. Петлюри і обстоював його „як головного отамана, відповідального за розбудову повстанчої, а потім регулярної армії УНР“.

А от що пише Винниченко у Відні після втечі з України „Відродження нації“ (т. III) про Симона Петлюру, кандидатуру якого у членів Директорії „обстоював“ Головний Отаман — „бале-рина“ Петлюра — „людина із обивательською психікою і дрібнобуржуазним світоглядом“ (ст. 367). Петлюра мав „хворобливу, маніякаль-

ну славоблюбність“, він „нічим невидатний чоловік“, „шарлатан“, людина, опанована „згагою популярності“, „маленький обиватель, що випадково попав на вищою посаду“ (371), „лубочний герой“ (380). Петлюра „миршавий глядатор імперіалістичних цезарів“, „нечесний раб свого дрібного славоблюбства“ (476)** та ін.

В. Винниченко, який ніби-то сприяв виваженню С. Петлюри, не міг подарувати йому його популярності і не раз твердив, що популярність Петлюри створювала „большевизм“. Визвольний український рух називав він зневажливо „отаманією“, „петлюристичною“, хоч

МАТВІЙ КОСТИШИН І ЙОГО 85-РІЧЧЯ

Сторінки „Свободи“ і її календарів-альманахів 1920-их і 1930-их років рясніють віршами Матвія Костишина, одного з небагатьох поетів української еміграції у США. У своїй творчості Матвій Костишин був послідовником Сави Чернецького, поета української еміграції 1900-их років і так же само, як Чернецький, жив і працював в Канаді і в США, друкуючи свої вірші в канадських й американських українських газетах. М. Костишина можна зарахувати до гурту таких емігрантських українських поетів 1920-их років; тобто діяв у період, як Дмитро Шогрин, Дмитро Захарчук, Степан Мусійчук, що їх послідовником згодом уже в 1950-их і 1960-тих роках став Микола Горішний. Творчість цього гурту емігрантських поетів у США ще недостатньо й мало вивчена, хоч їхні колеги в Канаді дочекалися вже своїх оцінок, а оглядач тогочасного літературного життя.

Надрукованих віршів Матвія Костишина має багато десятків чи й соток, проте жодні й досі йому не вдалося зібрати їх в окремій книжці, чи й хочби видати вибір із надрукованого. У „Свободі“ його вірші почали появлятися вже з початку 1920-их років.

Серед них, ні високих шкіл Матвій Костишин не закінчував і віршування його подекуди неаправне, проте безпосереднє і щире. Переважають у нього патріотичні мотиви, але й трапляється настроєва лірика. Пробував своїх сил також і в сатирі на злободенні теми. Вчився віршувати з „Кобзаря“, із збірок поезій Федьковича, Лепкого й інших.

Характеристичним для нього може бути вірш „Над ранком“, надрукований у „Свободі“ з 20 жовтня 1924:

Вулиценький вітер стиха
гарцює,
Моя жай пшениця буїна
хвилює,
Пшениці лліє цвітуть
довкруги,
А там від маку гервоні
смути,
Роса-то мис... А там
у-за
Стоїть калина біля
рукаю.

Там доловейко присіє,
оїває,
Твоє і сонце, мов
півідає,
Що сходить сонце
й засвітить всюди,
Щиро огріє трудові
люди.
Там жайворонки в повітрі
дзвенять,
Всіх аліборів до праці
звонить,
Щоб щиро брались усі
за живого.

То кукіль щезне під
серном живом.
А у доробі вже косар
блудить,
Зі сном сонця і він
розбудить,
Клики: „До праці!
Зближаєсь день!
Задзвонить в косу:
дзень, дзень!“

Першу оцінку віршової творчості Матвія Костишина подав був редактор „Свободи“ Омелян Рев'юк у своєму огляді „Наші літературні й мистецькі надбання в Америці“, що був надрукований у Промат'яній Книзі УНСоюзу, виданій 1936 року. Розділ про поезію в цьому огляді ред. О. Рев'юк закінчив заголовком про Матвія Костишина такого змісту:

„Матвій Костишин народився 10-го серпня 1888-го року в Дегіві, рогатинського повіту. Учительство сільської школи, Михайло Цілевич, стався випустити його до вищих шкіл, але мастові обставини родини хлопця не дозволили на це. Він мусів обмежитися самоосвітою, до котрої равав з великою жадобою. Як йому полюбав „Кобзар“ Шевченка в руки, він читав, плакав і перечитував. Брав живу участь у просвітній руху в ріднім селі, відбув військову службу й 1913 року виїхав до Канади. На еміграції серед тяжких перекорів він відкрив, що в читанню й писанню поезії можна знайти розраду на імігрантські злидини. По переїзді до Злучених Держав він використовує це відкриття своєї приватної, незвичайно тяжкого життя: екзильний разів доля наводить на нього якесь лихо, він негайно засідає за стіл, береться за перо й виливає свої почування рядками. Він пише дуже багато. Рим і ритм йому ідуть без труду. Однак він не пише під впливом хвилювань настроїв. Він може засісти до поезії й писати її, коли цього заїде потреба. Він дуже роботазливий, і, ставши свідомим своїх нестатків, не перестав працювати над собою, над виправленням своєї мови, над знайденням найкращої форми. Через те в нього постійно поправляється форма, мова, глибина думки й почування.

„Його вірші почали містити в газетах від 1918-го року. Сама „Свобода“ помістила їх понад дві сотки. Він відкинувся на всяку національну подію, на всяке національне свято. Це наче офіційний поет української еміграції. Він теж мріє про видання своїх поезій окремою збіркою“.

В цій же Промат'яній Книзі УНСоюзу були надруковані ще чотири вірші Матвія Костишина, в тому числі й вірш „В сорокову річницю“.

В сорокову річницю
якого передрукованого по-
руч.

ІЗ ТВОРЧОСТІ МАТВІЯ КОСТИШИНА

МАМІ

О, Мамо! ти багач, як диме весною?
В пеленат природи гордиться красою.
Як шовки зелені пишно надіває,
Моя Татко! день в обіймах щиро пригортає.
А шлях, нагсе стелить з травених китиць,
Во Ти як княгиня земських красавиць.

Ти мамо, бо в славу рід людський плекаєш,
Хоча відпогінку хвилює не маєш.
Так ніжність моя чейка красою леліє
Дитина при Тобі плакати не сміє.
Ти все благородна, зовсім не дошми,
Смієшся, цілуєш, голубиш, нестиш.

Твій погляд любови вогнями палає,
Як сонце на небі світить, не згасає,
Хоч хвиля турботи гасами наляже,
Придавши, і серце на верг не покаже.
Як тесно музять хвилюми сумні
Твій лагідний погляд як день на весні.

О, Мамо! Чи гуєш, як пісня лунає,
Моя зукі з гітари гомін відідає.
Он пташка щебече, там леготом віє,
Черешні в обнові, трава зеленіє.
Наповний красою утолену груду
І в час твоєго свята щастливо будь.

Відпогін, всімніш, бо завтра вже стіє
Відродження наше унасти не сміє;
Світ в кров занурився, Мамо, це не жарт!
Зіймай голо гордо, стали сильні жарты,
За сей край, за нарід клич підіймай,
До борні за волю лицарство плекай.

Хай день Твоєго свята дасть кращу нагоду
Хрест нести з любови для свого народу
І з ним запалити душу молодію
Щоб юні орали ниву золотую.
Хай труд виростає у славу для нас,
Будь благословенна, Мамо, во всяк час.

В Сорокову Річницю УНСоюзу

Сорок літ минуло невсипущих трудів,
Як Союз, наш батько, до життя постане.
Сорок літ, як в славу своєї Народу
Убогі основи до життя поклав.

Він перший, як батько, довкруги поглянув
На широке поле в країні вільній;
Він перший очку взяв над емігрантом
На тій же землиці, як рідний — гуґий.

Він перший дав гасла до свого Народу,
Приніс розраду в убогій хаті;
Він перший у нужді кожного потишав,
Неодну сльозинку обер в сироти.

Він перший засяв єдність на гуґині,
Скарб для України великий зберіг;
Він перший відважно став на шлях тернистий,
З вірою в перемогу злидині переміг.

Він зберіг, як перли, долю емігранта,
Сорок літ без стриму бідався над ним,
Щоб тут на гуґині українське серце
Для рідної неміч не стало гуґини.

Віра до кращих зразків у цього роду поезії.

Вибрані вірші Матвія Костишина могли б скласти гарну збірку, що була б добротним завершенням його трудової діяльності і випадування його 85-річчя, із яким треба бажати Ювілейної радості, здоров'я і багатьох багатьох літ.

В. Крайчик

Суддя Орест Бойчук призначений на омбудсмена провінції Саскачевану

(Заключення зі стор. 1-ої.)

нагороджений Медаллю Канадських Збройних Сил та Медаллю Століття Канади. Крім морального посту Командира Орест Бойчук займав також пост ад'ютанта при генерал-губернаторі Ваньє і Міченері, як також при лейтенант-губернаторі Воробцові.

Університетські студії Орест Бойчук відбув у Саскачеванському Університеті в Саскачевані, де в 1956 році здобув ступінь „Б.А.“, а в 1958 році, закінчивши факультет права, одержув ступінь адвоката. В університеті брав активну участь у студентських організаціях і свого часу був обраний на голову студентського клубу при Факультеті Права, а в останньому році університетських студій одержув нагороду найбільш визначного студента факультету права. Адвокатську практику Орест Бойчук почав у фірмі Pic, Шмідтський і Шмай-

аер в 1958 році, і за два роки став співвласником у цій фірмі. В 1963 році адвокат Бойчук був призначений на прокуратора міста Саскачевану, а в 1965 на асистента головного адвоката (assistant city solicitor) цього ж міста. В 1967 році адр. Бойчук був призначений на пост судді магістерського суду і займав це становище до свого призначення на пост омбудсмена.

Орест Бойчук походить із сім'ї української родини. Батьки Ореста, Іван і Анна Бойчуки широко відомі у Саскачевані із своєї культурно-освітньої праці при філії УНО. Також і молодий Орест брав участь в українському житті, як активний член МУНО.

Одружений О. Бойчук з кол. Грейс Діспер, і в них є п'ятеро дітей у віці від шести до тринадцяти років — чотири сани і одна донька.

СТАРАНИМ

ОКРУЖНОЇ РАДИ СОЮЗУ УКРАНОК АМЕРИКИ В НЬО ЙОРКУ

— відбудеться —

дня 19-го серпня 1973 року на Союзівці Святкування Соломії Крушельницької

3 нагоди 100-річчя з дня народження

- ПРОГРАМА:
- Богослуження — год. 11-та перед полуднем
 - Обід — год. 1-ша по полудні
 - Мистецька частина у виконанні членок СУА — год. 4-та по полудні
 - Слово про співачку — Дарія Каралювич
 - Оригінальний спів С. Крушельницької з платівки
 - Мелодіями — Ніна Сиченко
 - Інструментальний квартет під проводом Оксани Левицької (скрипка)
 - Словни Анатолія Кас-Анатольського відчитав Євгенія Свєт
 - Сольовий — Ія Машков (сопрано), при фортепіано — Катерина Чичка-Андрієнко
 - Від'їзд автобусом з Нью Йорку о год. 7:30 ранку. Збірка біля Українського Народного Дому.

Очікується участь у цьому святкуванні повний го-
лошення до 12-го серпня ч. р. до Миколи Свєт (тел. 626-6008).

УПРАВА ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА

IV-ий ШІЛЬНИЙ З'їзд УПЦЕРНВІ в США

IV-ий ШІЛЬНИЙ З'їзд УПЦЕРНВІ в США

— відбудеться —

в днях 17-18 серпня (п'ятниця-субота) 1973 р., в Осередку УПЦЕРНВІ в США
САУТ БАНД БРУК, Н. Дж.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ ПРОГРАМИ З'їзду

- I. ЗВІТИ
1. Голови ГШРаді протопрес. О. Мириша.
2. Інспектора невідних шкіл прот. П. Мелеха.
3. Інспектора параш. шкіл (суботних) проф. Ю. Бобровського.
4. Членів ГШРаді.
- II. ДОПОВІДІ
1. Голови Шкільної Референтури о. д. р. С. Галюка на тему: „Короткий огляд найбільш відомих методичних систем в процесі навчання Закону Божого та їх необхідність“.
2. Інспектора Українства в параф. (суботних) школах проф. Ю. Бобровського на тему: „Актуальні питання шкільництва УПЦЕРНВІ в США“.
- III. РОЗГЛЯД І ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАТУТІВ
1. Шкільної Референтури, проф. Ю. Бобровського.
2. Української Православної Учительської Спільноти, проф. В. Григоренко.
- IV. ВИБОРИ КЕРІВНИХ ОРГАНІВ
1. Шкільної Референтури.
2. Української Православної Учительської Спільноти.

Управа Шкільної Референтури

Головна Управа Т-ва „Бойківщина“

запрошує отримати всіх Членів, Крайнів та зацікавлених на

ДРУГИЙ З'їзд

що відбудеться

в днях 8-го і 9-го вересня 1973 р.

на Союзівці в Керонконі, Н.Д.

ПРОГРАМА:

- П'ятниця, 7-го вересня, год. 8-9 веч.: Реєстрація.
Субота, 8-го вересня, год. 9:00 ранку: Продовження реєстрації.
- 11:00 ранку — Відкриття З'їзду, привіт, вибір Комісії, звіти, дискусія.
 - 1:00 - 3:00 по пол. — Полудня перерва.
 - 3:00 по пол. — Програмова доповідь — О. Татомір.
 - Вибір нових Органів та закінчення наради.
 - 6:45 веч. — Мистецька програма.
 - 7:30 веч. — Вечер.
 - 9:30 веч. — Забави з танцями. В програмі показ нощі.
- Неділя, 9-го вересня, год. 9-та ранку — Богослуження. Відтак оглядання виставки Войківського виробництва та спільна знімка.

Зголошення участі в З'їзді проситися пересилати на адресу Товариства: 2222 Brandywine St., Philadelphia, Pa. 19130, тел.: LO-7-8188.

Приміщення треба замовляти безпосередньо в Управі Союзівці: Ukrainian National Ass'n Estate, Fordmore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446, тел.: (914)-626-6641.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ:

о. Станіслав Дамас — голова
мтр Микола Утриско — секретар

„Історія українського мистецтва в прозіраках“ у Гантері

Гантер, Н.Д. — Тут у суботі 28 липня та 4 серпня в галерії мистця Ярослава Вижицького відбулися з великим успіхом два — з п'яти запланованих, вечори „Історія українського мистецтва в прозіраках“ продукції мистця Любомира Вороневича та Богдана Певного. Модератором перших двох вечорів „Мистецтво наших пращів“ та „Золота доба українського мистецтва“ був мистець Богдан Певний, який з пригнітаною йому лекцією та вдумливістю розказав численним зібраним гостям про зростання українського мистецтва з глибокими давніми пращів до незрівняного розквіту під час княжої доби, ілюструючи свою розповідь п'яти сотнями прозірок. Прозірки, які мистецькою ілюстрована ця „Історія українського мистецтва“, виконали Любомир Вороневич, Богдан Певний та Тит Гервасій і їх число переходить дві тисячі. Серед служачів на доповідях були видатні мистці і передові громадяни. На жаль, не всі бажали послухати цих цікавих доповідей могли поміститися в обмежених приміщеннях галерії. Ще цього вакаційного сезону, в суботі о годині 8:30 вечора в галерії Вижицьких відбудуться три чергові гутірки: 11 серпня — „Руйноз нових часів“, 18 серпня — „Мистецтво козацької доби“ та 25 серпня — „На порозі нових часів“. Перед гутірками і після них в новозбудованій галерії можна оглядати виставку мистецьких праць Ярослава Вижицького та Богдана Доманника.

Смерть Вальтера Ульбріхта — творця берлінського „муру ганьби“

Берлін. — В середу, 1-го серпня ч. р. помер у своїй резиденції в Дольне біля Берліну на 80-му році життя Вальтер Ульбріхт, провідник східно-німецьких комуністів і диктатор комуністичної Східної Німеччини, ославлений реалізатор сталінських терористичних методів керівництва і творець та будівничий берлінського „муру ганьби“ — символу насильного розподілу Німеччини. Народжений 1893 року в робітничій родині в Ляйпцигу, Вальтер Ульбріхт з молодих років включився в ряди соціалістичного руху і з 1912 р. став членом соціал-демократичної партії. Покликааний до війська 1915 року, дезертував в 1918 р. і був засуджений на 2 місяці ув'язнення. В листопаді 1918 р. був арештований знову за підтримку діяльності серед німецьких робітників і воєнка у Веймарі. Після втечі з тюрми, вернувся до Ляйпцигу і став членом заснованою в грудні 1918 року комуністичної партії. За свої заслуги брав участь, як представник тієї компартії, в черговому З'їзді Комінтерну у Петрограді й Москві 1922 р. і там познайомився з Леніном. В 1927 р. був обраний до ЦК компартії Німеччини і в 1928 р. до Райхстагу. З початком 1930-их років брав участь у страйковій і антиурядовій активності разом з гітлерівцями. Після приходу до влади Гітлера, емігрував спочатку до Праги, потім до Парижу і вкінці з 1939 р. до Москви, де увесь час працював близько із Сталіним і був одним із спричинників масового винищення німецьких комуністів під час сталінських чисток у другій половині 1930-их рр. і навіть відкрито їх виправдував. Обстоював також правильність підписаного між Гітлером і Сталіним пакту неагресії в 1939 р. Наприкінці війни був одним із провідних діячів створеного в СРСР із німецьких втікачів і полонених Національного Комітету Вільної Німеччини. Під кінець війни був доставлений совєтським літаком разом з гуртом німецьких комуністів на територію Східної Німеччини і був поставлений Сталіним на керівника східно-німецьких комуністів і комуністичного режиму Східної Німеччини. На цьому пості працював з пруською напелогістичністю для комунізації Східної Німеччини і колективізації німецького селянства, в наслідок якої втекло до Західної Німеччини яких два мільйони німців, і в 1961 р. став ініціатором побудови „муру ганьби“ між Східним і Західним Берліном і відсепарування Східної Німеччини від „фашистського“ Заходу з допомогою сильно укріплених кордонів. Вдержувався при владі під охороною совєтських дивізій, двадцять із яких ще й досі перебувають на території Східної Німеччини. В німецькій опінії Ульбріхт несе відповідальність за життя і кров тисяч німців, що згинувли під час спроб перейти на Захід. В травні 1971 р. Ульбріхта усунуто із посту першого секретаря ЦК Соціалістичної Партії Єдності, тобто комуністичної партії Східної Німеччини, на пост її „почесного голови“ і на його місце призначено більш гуґичного, але так же само служливого Москві Еріха Гонекера.

Заповідають створення коаліційного уряду в Ляосі

В'єт'яне. — Згідно з поширеними тут інформаціями, в найближчому тижні буде підписаний договір між ляоським урядом та протирядовим рухом Патет Ляо, в проводі якого находяться комуністи, про створення нового коаліційного уряду. Обидві сторони узгодили найважливіші спірні проблеми, в тому склад нового уряду, який діятиме під проводом

ГРОМАДЯНИ!
М'ясо, ярина і інші продукти коштують сьогодні два рази більше, як коштували десять років тому. Чому вистачає Вам забезпечення, яке Ви придбали 10 чи 20 років тому? Негайно доповніть своє забезпечення в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
бл. п.
ІВАНА КНИЩА
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
15-го серпня 1973 року
в церквах:
СВ. ЮРА в НЬО ЙОРКУ, год. 6:30 рано;
СВ. ВОЛОДИМИРА в ГЛЕН СПЕН, Н. Д., год. 8-ма рано;
в МОНАСТІРІ СВ. ВАССИЛА ВЕЛИКОГО у ФАБС ЧЕНСІ, год. 6:30 рано.
Притівіт і Знайомих просимо про молитви і участь.
Дружина — МИХАЙЛИНА з Дітьми

Український Народний Союз в пошані до 80-тилітнього Ювілею найстаршого і найбільшого українського щоденника у вільному світі

„СВОБОДА“

— спонзорус —

ФЕСТИВАЛЬ - СВЯТО

в неділю, 19-го серпня 1973 року в Лейквуд Парку, Барнсвілл, Па.

Програма Свята:

- Год. 1-ша по пол. — відслуження МОЛЕБНИ в головній залі.
- В УКОБрадї Молебень відслужить Преосвященний Владика Василь Лостен з Філадельфії.
- В УПОБрадї Молебень відслужить Митрофорний Протоірей о. Андрій Двораківський з Нортгемптону, Па.

Імпровізація частина:

Початок година 2-га по полудні

1. Національні Гімни Америки, Канади й України — співав ладі Марія Лікогір, сопрано Ньюоркської Міської Опери
2. Відкриття — Степан Гавриш — голова Святочного Комітету
3. Акапельний ансамбль ім. Леся Українки — Український Православний Осередок — Банд Брук
4. Танцювальна група УКЦЕРНВІ з МекАду
5. Прогова сенатора Павла Юзюка
6. Марія Лікогір — сольсопія
7. Хор „Прометей“, Філадельфія — диригент проф. Михайло Дабібо
8. Представлення гостей — привітти
9. Андрай Добришський, бас-баритон Метрополітальної Опери — сольсопія
10. Діаочий Хор — УКЦЕРНВІ з МекАду
11. Гостинний виступ ансамблю „Солов'їки“
12. Закриття

ВСТУП 1.00 ДОЛІАР

ЧЛЕНИ КОМПІТЕТ ЦЕНТРАЛЬНОГО СОЮЗОВОГО СВЯТА-ФЕСТИВАЛО:

- ОТЕПАН ГАВРИШ — голова
- АННА ГАРАС — заст. голови
- Мтр. РОМАН ДІЯК — секретар
- ЕНДА ОЛОВІК — касир
- Члени: ГАЛІНА СЛОВІК, МИХАЙЛО ГЕНТОШ, ІВАН ГОЛІК, ІВАН ПЕТРУНІЧО, НОСІО ЧАВАН.

3 НОВИХ ВИДАНЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Зоя Когут. КУЛЬТУРНИ АРАБЕСКИ. Поезія і проза. Українське В і д авицтво "Просвіта". Мельбурн, Австралія. Слово про автора й обкладинка — Едварда Козака, ст. 122.

У цій першій книжці нової авторки в еміграційній літературі, крім "Слова про автора" (чому не авторку?) — що зовсім не протиставляє духові нашої мови, масмо такі розділи: "Вірші гумористичні й сатиричні" (7-99), "Вірші ліричні" (63-70) та "Прозу" (73-120).

Автор передмови вірно написав, що "книжка — це ледь-ледь для письменника", бо "книжкою, а ще першою, автор виказує свою творчу спроможність, рівень та письменницьку кваліфікацію, на основі якої його впускають або й не впускають у літературний світ".

Та Е. Козак одночасно стверджує, що Зоя Когут належить до тих письменниць, які звернули на себе увагу літературного світу, надрукувавши кілька своїх віршів в сатиричному журналі "Ліси Микити", де так шість років тому. Е. Козак назвав Зою Когут "поеткою сатиричного жанру високого рівня та великої громадської відваги". І це стовідсоткова правда, як про це переконують читача ті вірші, що надруковані в цій книзі. Ось одна строфа з "Культурних арабесок":

Тісням півколом за столами,
Що аж угнулись
під пляшками,
Сидять еліта еміграції...
Хлопочуть хвилі
конверсацій.
А з стін на лисині
й обличчя
Так сумно дивляться
сторіччя.
Шевченко, Лесю
і Хмельницький,
Франко, Петлюра
і Шевцякий...
Питають очі їх без слів:
"Хто ви? Скажіть нам,
ради Бога!
І що між нами
є спільного?"

Авторка картас своїх земляків за те, що забули свої давніші обійняти й молитви:

Ви прагнете до вищих сфер:
Вам вже новіше
авто синіється,
Чи поверхова кам'яниця!
До них ви молитесь тепер...

Поетка пригадує "політичний еміграції":
Ой, не не будемо ми всі
самоситими.
Самоп'яними
в мрійних снах...
Україна без нас
житиме! — далі,
Але ми без України — ні!

Та Зоя Когут не захоплюється тим, що тепер діється в Україні; вона пише киянським "Літературний Українці":

Ех, краю мій!
Дивлюсь я на рядки
Одних статей, де всі,
на всьому мові,
Із слів плетуть катан
своєю вітні,
І думаю: найбільш
жебраки
Є все ж таки — брати мої
по крові.

Одинадцять ліричних віршів авторки показують, що вона сильна і в цьому жанрі. Ці "Ліси додому" мав би вийти до шкільних хрестоматій. В ньому такі дві останні строфи:

Чи пугають під хатою
тополі?
Чи моя калина
ще не згинула?
Тут всього доволі —
навіть волі,
Лиш калини я ніде
не стрінула...

І шукаю вже двадцять літ
В небі зірки, що над Пелом
світлася...

Дорогі! Тут можна б
добре жити,
Якщо б серце дома
не лишилося.

Між ліричними поезіями
вжас, гадасмо, неоправданний
песимізм, "Вечір", але
найближчий вірш, "Молитва"
відкидає безнадійність "Вечора". В "Молитві" авторка
дякує Богові за те, що "серце
в силі ще страждати":

І дякую за ясні дні
І за похмуру сірість неба.
Якщо ж погаснуть вже вогні,
Замовкнути плач мій
і шість,
Тоді можна —
взяти мене до себе.

У "Прозі" Зоя Когут масмо вісім заголовоків. Нам здається, що авторка сальніша у своїх віршованих творах, в яких писала про "підприємств і наддирства" та про "перемішляні й киянці" (чому не "кияни"?), які вже забули "туту за шкварками та м'ясом", які "в добробутах нових "цюків" смак чужих та зміст молитв своїх побожних". В прозових творах З. Когут ширше змальовує оті "будні", серед яких приходиться жити вже розбагатілим нашим емігрантам.

Авторка мас глибоке почуття самокритичності. Вона у вірші "Сумніви", присвяченому "літературним гурткам по в судисущим", питається "письменників і мистців", куди вони йдуть, де їхня ціль, який у них рівень.

Куди ми йдемо?
До яких висот?
Який ми скарб залишимо
по собі?

Зоя Когут проти того, щоб ходити "спляхми битими". Вона пише у вірші "Можна ходити":

Можна йти навшпиньках
за долею,
Доріжкою певною та сухою,
Обережно до дозволу
Затримуючи всі сліди
за собою...

Можна... Чому ж?
В світі все трапляється,
І справжні люди,
І люди-сурогати,
І тоді, як перших
не забувається,
Других — не хочеться
пам'ятати...

Зоя Когут належить до справжніх людей і до справжніх мистців українського слова. Кольорова обкладинка маестра Едварда Козака адекватно дорівнює змістові книжки про "Культурні арабески".

Л. Луців

FEMALE
SLIP COVER OPERATOR
EXPERIENCED
OR WILLING TO BE
TRAINED.
Please call:
(215) 615-9315
Anytime till 9 pm.

У гостинному Денвері

Проф. д-р Василь Гвоздецький, дійсний член УВАН у ЗСА, видатний ґрунтознавець, геолог і фізико-географ, мешкає постійно в Солт-Лейк-Сіті, штат Юта, де він від 1960 р. викладає згадані предмети в стейтовому університеті. Від 1967 р. проф. В. Гвоздецький був головою Денверської Групи УВАН у ЗСА, на місці проф. д-ра В. Тимошенка, що помер у 1965 році.

Від того часу проф. Гвоздецький побував проїздом кілька разів в Денвері, колоратор, в зв'язку з різними американськими науковими конференціями. Але його професія не сприяла йому довше побути в Денвері й ближче зацікавитися з місцеві українською громадою. Тим більше що перед тим трапився Гвоздецьким прикрій автомобільний випадок і вони майже чудом врятувалися від смерті. Після того лікування забрало ім чимало часу.

Щойно після виходу на еміграцію у 1970-му р. маючи більше часу, Гвоздецький восени 1971-го р. відвідав в наукових і розважних цілях Південну Америку. Але і ця подорож закінчилася для нього нещасливо. Професор повернувся з неї зовсім хворий на серце й хворів довгий час. Дружина його Анна Романівна Гвоздецька після повернення до Солт-Лейк-Сіті, Юта, заступилася 24 лютого 1972-го р. померла.

У рік після того, очуваючись від тих тяжких переживань, проф. Гвоздецький, о-самітнений, запевняв вреті свій приїзд до Денверу, Колорадо, у червні 1973 р. щоб зацікавитися ближче з українською колонією в Денвері та виголосити доповідь на чергових зборах Денверської Групи УВАН.

До Денверу професор прибув літаком, 14-го червня 1973 р. і спинився в домі своїх приятелів Марії та Льва Биковських, секретаря Денверської Групи УВАН.

На другий день, професор до полудня відвідав Український Історичний Музей маюра Петра Поржи-Олексієнка в Денвері. Після полудня проф. Гвоздецький відвідав Українську Картину Галерію Мошинських в Денвері. Тут поза оглядинами картин цікавився історією заснування

Галерії та її організації. Того ж дня, увечері, професор побував на музичному ресансаті Христини Кузьмич, талановитої студентки однієї з кращих музичних шкіл в Америці, в Блумінгтоні, стежкою Індіана.

Наступного дня проф. Гвоздецький мав доповідь на сходинах Денверської Групи УВАН. Вона відбулася о 6-й год. вечора в конференційній залі Денверської Публічної Бібліотеки. Тема доповіді професора: "Клімат і плодючість стадії доісторичного озера Бонневіл (на підставі балансу води озера в басейні)", з царини студії над четвертинним геологічним періодом. А після полудня відбулась зустріч професора з громадянством. Увечері того ж дня проф. Гвоздецький побував ще й на Академії в честь Героїв, що й планував місцевий Відділ УККА.

В понеділок, 18-го червня, професор в супроводі інж. Л. Биковського, відвідав в Літлетоні, під Денвером, видатне підприємство проф. д-ра Богдана Винара. Тут знайомився з організацією видавництва, програмою діяльності, досягненнями й плануваними на майбутнє, зокрема в царині природознавчих наук та українознавства. Видавництво опрацює вінні для друку в англійській мові — "Історію української літератури" авторства проф. д-ра Дм. Чижевського.

У вівторок, 19-го червня проф. Гвоздецький, пробувавши кілька інтенсивних днів в Денвері, Колорадо, в полудне відлетів назад до Солт-Лейк-Сіті, Юта.

Лев Биковський

HELP WANTED MALE

AIR CONDITIONING SERVICE MECHANIC
If you are looking for a company on the move, where you can advance as the firm progresses, there is a place for you at ATMOS. One of the most active mechanical contractors in the East, ATMOS offers qualified service mechanics high salary, generous benefits, advancement opportunity. Call or write: ATMOS ENGINEERING SERVICE COMPANY, 327 North 14 St., Kenilworth, N.J. 07033. Phone: (201) 272-7373. (Your inquiry will be treated confidentially.)

WELDER
MIG. WITH EXPERIENCE.
Starting rate \$4.25, excellent company benefits, call:
HABERLE'S WELDING AND FABRICATION
215-723-9862

HEAVY EQUIPMENT OPERATORS NEEDED
Due to increased activities in the heavy equipment construction industry new men are earning \$6.00 to \$11.00 an hour. Experience not necessary! Will train! If you like working outdoors and would like to move into the high income bracket, call:
317-682-3321
or write:
Roads and Lands
5140 S. Madison Ave., Suite 5
Indianapolis, Indiana 46227

MACHINE SHOP OPERATORS + MACHINISTS
Full time.
Call (201) 241-2008

AUTO MECHANIC
Must have VW & American car exp. work in filling station. Good opt. Good pay. Part time or Full time.
Call (301) 358-8578

УКРАЇНСЬКА СВИТЛИЧКА
ВІДБІ ВАШУ ДИТИНУ
РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВ
І ПІСНІ ПОПІЛІТЬ П
ТУДІ!

Різне

ПОДРУЖЖЯ
Спаання на місці. Доглядати приміщення для L.I. Sound Beach Club. Tel.: Jim O'Brien
(212) TA 8-6585
Веч. 6-8:30 P.M.

MECHANIC
We will train you if you are handy with tools, knowledge of electricity and plumbing. Steady work plus overtime. Year around. Union benefits. Driver license.
(215) 497-3008
10 A.M. to 2 P.M.

DRIVER SALESMAN
Syrups Co. — 2 cylinders. Good earnings, plus overtime, 5 days, Union benefits.
(215) 497-3008
10 A.M. to 2 P.M.

ENGINEER FOR PRESSURE GAUGES
Permanent position open for Engineer with in-depth knowledge of pressure gauges — Bourdon tube theory, etc. College graduate or training preferred. Starting salary \$15,000, if you qualify, call Mr. Andrews or Mr. Ramick collect at (313) 389-8000.

PUNCH PRESS OPERATORS
Good starting rate, excellent benefits, experience necessary, night work in Willow Grove, Pa.
Call 657-2330

HELPERS
No experience necessary, good starting rate, excellent benefits. Firm located in Willow Grove, Pa.
Call 657-2330

SHEAR OPERATOR
Good starting rate, excellent benefits. Experience necessary, night work in Willow Grove, Pa.
657-2330

SET-UP MAN
Night work, good pay, excellent benefits, experience necessary, in Willow Grove, Pa.
Call 657-2330

MACHINIST
Minimum 3 years' experience, must do own set up. Bridge-ports and jigbores. No others need apply.
P.T.M. Company
Parsippany, N.J. 201 354-5159

PORTERS - MAIDS
Excellent salary & benefits. Opportunities for responsible individuals in the Housekeeping Department of a modern brand new Gramercy Park area hospital.
For further information
725-6589
CABRINI HEALTH CENTER
(Columbus Hospital Div.)
227 E. 19th St. N.Y.C.

ПОТРІБНИЙ ПОРТЕР
Може бути самітний.
Мешкання в безплаті.
Тел.: (212) 458-8824

MESH MACHINES
operators & helpers wanted. Steady employment, good wages, many fringe benefits. Apply in person.
Nat'l Wire of N.J.
Bldg. 98, Olds Federal Shipyard
Hearny, N.J.

У НАШІЙ КНИГАРНІ МОЖНА НАБУТИ:
Валентин Сімоніч:
Студентські Часи \$3.00
Спогади Богданівця \$1.00
SVOBODA
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Business Opportunity

Modern 44 Unit Motel
Olympic pool, 3 acres, nice view Asking \$375,000 — \$100,000 down. Also Restaurant & Cocktail Lounge. Fronts Route 209. Busy operation asking \$225,000. THE COUNTRY AGENCY 129 Main St. Ellenville, N.Y. 914-647-6200

ELECTRICAL INSPECTOR
Experienced
call J. Merenda
WIRE-WOMEN
Experienced
Loan P.C. Board and Harness Wiring
Call A. Raia
Good pay, Excellent benefits.
TY-COM SYSTEMS
Fairfield, N.J.
201-227-4141

3 Б О Р И
ВІДДІЛІВ УНС
П'ЯТНИЦЯ,
10-ГО СЕРПНЯ 1973 р.
НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж.
Місячні збори Т-ва Зал. Ст. Відділ 371 о год. 7-й веч. а залі УНДОМ а Ірвінгатон. Простіться чл. вирішення заделі вкладади. — Стефанія Стрелда, гол. Леся Назарук, кас., Ю. Варанок, фін. секр.
СУВОТА,
11-ГО СЕРПНЯ 1973 р.
ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж.
Місячні збори В-ва св. Івана Христителя Відділ 270 о год. 7-й веч. а УНДОМ. На зборі будуть рішені важкі справи. Простіться чл. прибуті, вирішення вкладади і заборати двидекадні чеки. — Б. Вукотський, рек. секр.
ЧІКАГО, ІЛЛ.
Місячні збори В-ва св. Петра і Павла 220 Відділ о год. 7-й веч. при 1915 W. 51st St. — Е. М. Вільді, секр.
НЕДІЛЯ,
12-ГО СЕРПНЯ 1973 р.

Глен Спей, Н. Дж.
4 miles from Glen Spey
10 1/2 ACRE ESTATE
Close to beautiful Highland Lake. Choice setting, with towering trees and large apple orchard. 2 story home with cosy fire place, 3 car garage. Full price \$50,000. Financing available. Call: **DAVIS R. CHANT REALTORS, INC.** Barryville, N.Y. 12719 (914) 956-8338

Ірвінгатон, Н. Дж.
Добра загода — власний будинок — Флориди.
1-РОДИННИЙ ДІМ
(English Tudor), 6 кімн. англійська пивниця, газ, опалення, білий укр. кат. церква і школи. Притулок ціна \$15,000.
DNISTER INC. REAL ESTATE
Newark, N.J.
Tel.: (201) 744-8334

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНСОЮЗУ!
Funeral Directors
Theodore WOLINEN, Inc.
Директор Похоронного Завождства
125 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GE 6-1647
СОПІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронним в БРОКХ, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ЦІПРА і ЧЕРНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛУБ в НЮ ЙОРКУ

власноує з доручення
УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ
в днях 31-го серпня та 1, 2 і 3-го вересня 1973 року

на кортах "СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ на рік 1973

І ЗА ЧАПІ

УНСОЮЗУ, "СОЮЗІВКИ", "СВОБОДИ", "УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" І П-ні М. ДУШНИК

в поодиночій грі:

ЖІНОК - ЧОЛОВІКІВ - СЕНЬОРИВ (45 і 55 р.)
ЮНАЧОК-ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.)

Зголошення до змагань враз із внеском по \$3.00 (юнаки і юняки) і по \$5.00 (жінки) приймає:

George R. Kurchynsky
22 Calam Avenue
Oswego, N.Y. 10662

до 20-го серпня 1973 р. Додаткових зголошень перед початком змагань не приймається, бо зголошення відбудеться на засіданні Комісії напередодні змагань.

Збірка всіх змагань в п'ятницю, 31-го серпня у "Восході", о год. 12 полудня, тощо. Тенісисти, які не зголосять до визначених гор до год. 12-ої полудня, будуть адскваліфіковані.

Змагання групи чоловіків, які підписували в прелімінарній рунді, можуть змагатися в "турнірі програшних".

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

Спортивні Т-ва вичотують пралорії у красках свого Т-ва у виді прямокутника (2 x 3 стопи) і передадуть їх проводити змагань.

Ці тенісові і плавацькі першості УСЦАК присвячені

50-літтю Карпатського Лещетарського Клубу

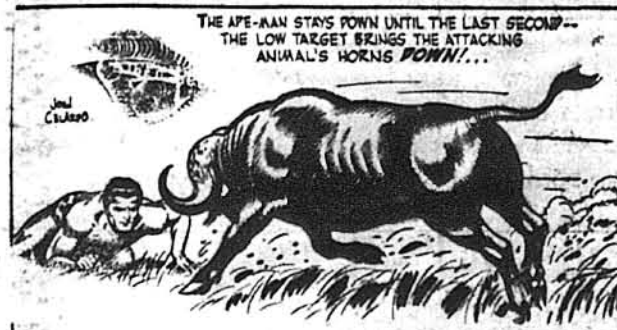
Змагуни (-ки) подбавють про заповнення члівнів на "Союзівки" на час змагань: "SOYUZIVKA", Ukrainian National Association Estate, Kerkonkova, N.Y. 12446
Тел.: (914) 628-5641

РЕСТАРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК

ПРОСИМО ВІТЯТИ ТА ВИСЛАТИ РАЗОМ З ВІДПОВІДНОЮ ОПЛАТОЮ (Зголошення без внеску не приймається)

1. Де я і прізвище:
2. Адреса (по-англійськи):
3. Телефон:
4. Дата народження:
5. Конкуренція та група в якій змагуни хоче брати участь:
6. Клубова пріналежність:

Чеси виставляти на: K.L.K. American Ukrainian Sports Club.

Мавпо-чоловік лежить поручно аж до останньої секунди — низька ціль змушує тварину спускати вниз свої роги!... Так як він сподіва-

ся!... Відвагою забути буйвола, щоб він залишив беззахисним свій марк... і зграціозістю матадора. Та-зан підносить свій марк...